

V O B J E T Í T E R A S

OSEČANY
PORTFOLIO

ATELIER TREVISAN – SKLENÁŘ
ÚSTAV KRAJINÁŘSKÉ ARCHITEKTURY_FA ČVUT

ADAM KURKA
AT2KA LS 2020_2021

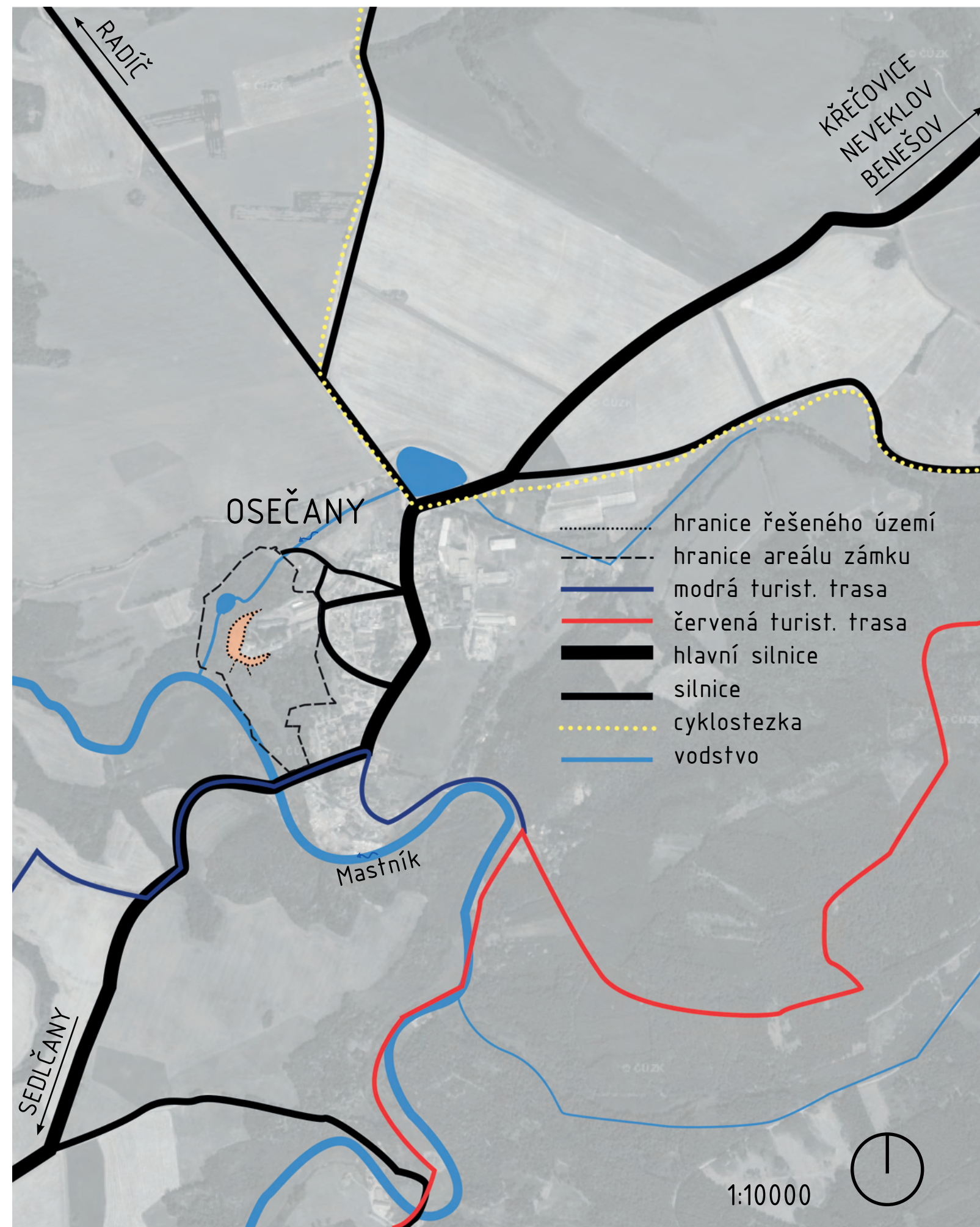

ZADÁNÍ ATELIÉRU

Zámek Osečany, jehož základy byly položeny na původní středověké tvrzi kolem roku 1680, v němž se vystřídalo mnoho majitelů a je dochováno jen skromné množství původních dokumentů, byl tajemnou výzvou hodnou rozhodného přijetí.

ŠIRŠÍ VZTAHY

SOUČASNÝ STAV

FOTODOKUMENTACE LOKALITY

ANALÝZA PROBLÉMŮ A HODNOT

HODNOTY:

- 1) PRŮHLED NA ZÁMEK Z LOUKY
- 2) POTENCIÁLNÍ PRŮHLED Z PŘÍJEZDOVÉ CESTY
- 3) DOCHOVANOST JIŽNÍHO BASTIONU
- 4) VZROSTLÉ STROMY U LESA

PROBLÉMY:

- 5) ZANESENOST TERAS
- 6) POBOŘENOST SCHODIŠŤ
- 7) POBOŘENOST OPĚRNÝCH ZDÍ
- 8) NEEXISTUJÍCÍ ZAČÁTEK A KONEC

SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY

orientace na jih a západ
intenzivní oslunění hroní terasy
členitost terénu
přímá návaznost na zámek
různorodé prostorové možnosti
genius loci
vyvýšenost nad krajinou a její blízkost

PŘÍLEŽITOSTI

oživení a zatraktivnění teras
doplnění chybějících částí, začátku a konce
vyrovnání ploch a zprůchodnění
zabezpečení hrany teras
doplnění cestní stře
mnohostranné využití, pěstování bylinek, rekreace,
edukace, venkovní výstavy umění

SLABÉ STRÁNKY

špatný technický stav
přílišné zastínění části teras
nedostatek dálkových průhledů
špatné propojení teras cestami a schodišti
absence začátku a konce teras
narušena přirozená hranice lesa
nedochovanost informací o průběhu teras
obtížná dostupnost pro realizaci a údržbu

HROZBY

destabilizace opěrných zdí
nebezpečí pádu z hrany teras
hrozba vyvrácení nebo polomu senescentních
stromů
rozšiřování náletových dřevin

ANALÝZY: HISTORIE

ČASOVÁ OSA

1352 – 1. doložená písemná zpráva o Osečanech
1526 – 1. zmínka o renesanční tvrzi
1680 – rozšíření na trojkřídlý zámek
1720 – Müllerovo mapování (symbol zámku nad Mastníkem)
1733 – dostavění kaple + tím dokončení výstavby zámku
1764–68 – 1. vojenské mapování (areál zámku, zatím bez parku)
1772–95 – návrh anglického parku
1836–52 – 2. vojenské mapování (trojúhelníkovité zámecké nádvoří, zámecký park)
1840 – mapy stabilního katastru (trojúhelníkovité zámecké nádvoří, zámecký park)
1850–60 – novogotická přestavba zámku (zachován původní vzhled z 2. pol. 17. stol.)
do 1872 – zakreslení změn do map stabilního katastru (zámecké nádvoří má dnešní podobu, Waschhaus)
1877–80 – 3. vojenské mapování (trojúhelníkovité zámecké nádvoří s jezírkem, Waschhaus)
1929 – smrt baronky Anny – od tohoto roku park prakticky neudržován
1943 – vystěhování Osečan (2. světová válka), zámek jako sklad zdravotních potřeb
1958 – 3. 5. zámek prohlášen kulturní památkou
2018 – zámek kupují Matěj Stropnický a Daniel Krejčík

MAJITELÉ ZÁMKU

15. stol. – vladykové Osečanští z Osečan
1538 – Břížští z Břízy
1573 – Vojkovští z Milhostic
1611 – Vilém Lev z Říčan
??? – Adam Řepický ze Sudoměře, Osečany mu zabrány v pobělohorských konfiskacích 1622
1622 – prodány Albrechtu z Valdštejna
1623 – Michnové z Vacínova – Pavel, syn Václav (za Michnů panství zadluženo)
1665–1702 – Wolfgang Henneg, rod bez dědiců vymírá (zmiňována nová budova – zřejmě zámek)majitelé se rychle střídají, nezanechávají popis stavu zámku)
1720–25 – Jan Jiří Bechyně z Lažan (barokní socha sv. Jana Nepomuckého pod zámkem u silnice)
1725 – Karel Michna z Vacínova
1732 – Jan Václav hr. Bubna z Litic (1733 nechává v jižním křídle zámku zřídit kapli sv. Anny)
1760 – Laniusové z Wellenburgu – Jeronýma, syn Karel (založení přírodního anglického parku a zahrady s oranžerií, zahradník Václav Rissl)
1795 – Gabriela z Mayerbachu (133 let dlouhé souvislé držení panství v linii pokrevních potomků)
1928 – baronka Anna Voithová nucena prodat panství, r. 1929 umírá, zámek následně neudržován neudržován
2018 – Matěj Stropnický, Daniel Krejčík (vyčištěny první 2 terasy a parter vedle zámku)

ANALÝZY: HISTORIE

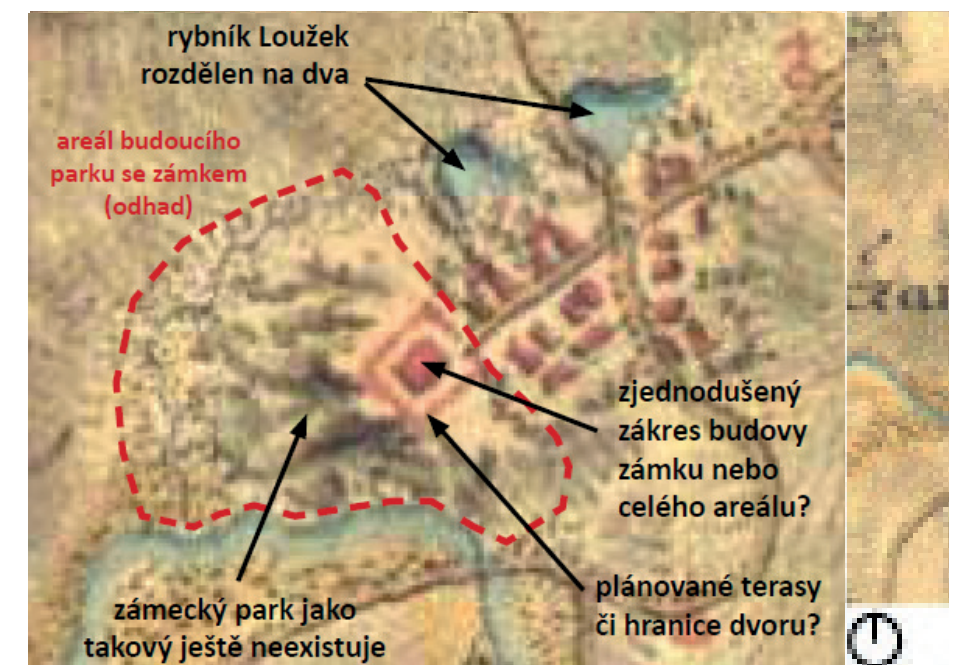
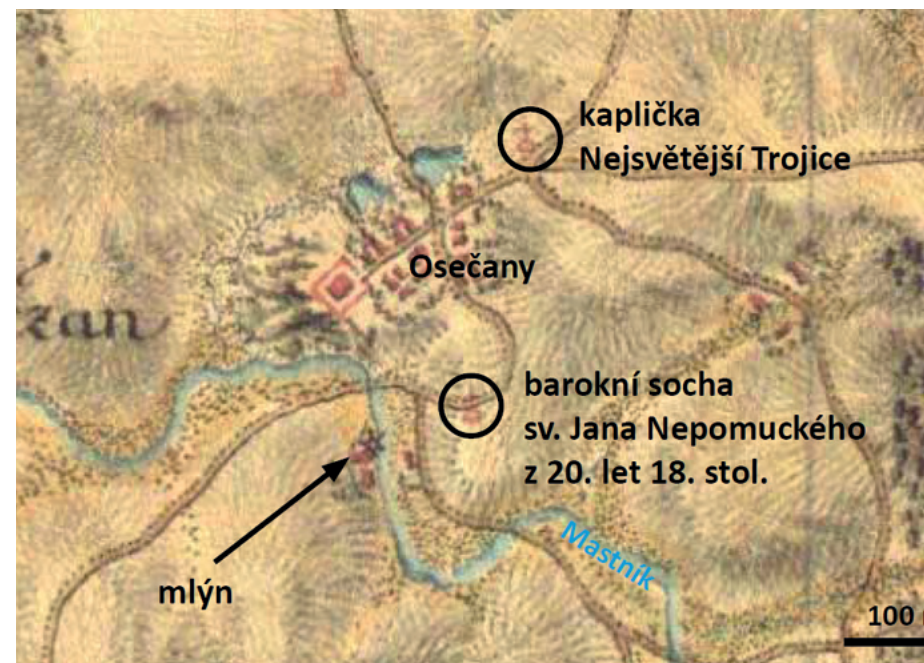
ANALÝZY: HISTORIE

MÜLLEROVO MAPOVÁNÍ – 1720

Na této mapě vidíme zakreslené Osečany se symbolem zámku nad potokem Mastníkem.

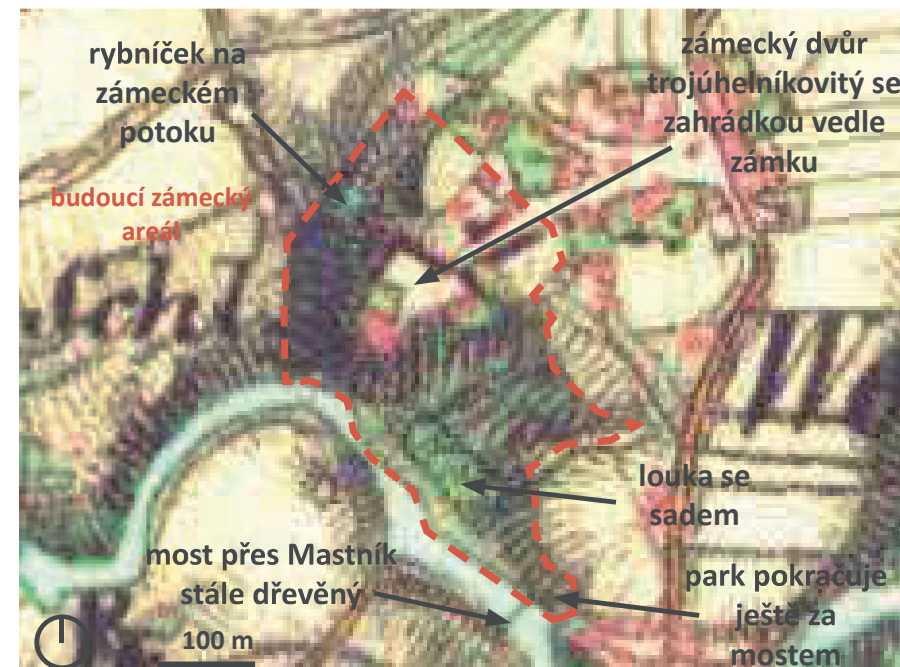
1. VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ – 1764–68 + 1780–83

Na této mapě už vidíme zakreslen zámek i s obcí. Červeně jsou vyznačeny zděné stavby, zámek je tu zobrazen jako čtverec. Červenými se během 1. vojenského mapování kreslily plánované cesty – může červená linka kolem zámku značit plánované terasy? Nebo má zobrazovat celý hospodářský dvůr se zámek? Rybník Loužek na severním okraji obce je rozdělen na dvě části cestou vedoucí k severozápadu, naopak rybníček pod zámek tu ještě vidět není. Na jihu na levém břehu Mastníka je zakresleno pár zděných budov se symbolem mlýnského kola – pravděpodobně se jedná o mlýn. Žluté plochy kolem Mastníka jsou pastviny, šedé plochy pod zámek les. U cest jsou dva červeně nakreslené symboly křížku – u místa, kde se cesta vedoucí k severovýchodu od obce dělí na tři, stojí dosud kaplička Nejsvětější Trojice, dole u cesty od obce k Mastníku je barokní socha sv. Jana Nepomuckého z 20. let 18. století, kterou nechal vytvořit Jan Jiří Bechyně z Lažan (majitel Osečan v letech 1720–1725, původně chtěl v zámku vybudovat kapli zasvěcenou právě Janu Nepomuckému). Zajímavá je další cesta vedoucí přes Mastník, v tomto místech je dnes jez.

analýzu vypracovali: T. Nováková, P. Recmanová

2. VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ – 1836–52

Tyto mapy vznikaly s podkladem stabilního katastru, proto vypadá situace stejně. Zámek má trojúhelníkový dvůr se zahrádkou, dole v zámeckém parku na břehu Mastníka se objevila louka se sadem. Hospodářské budovy jsou tu vyznačené černě – to by znamenalo, že byly dřevěné, což ale nesedí se stabilním katastrem. Rybníky Loužek, Močítko a nádrž v zámeckém parku vypadají přibližně tak, jak dnes. Cesta vedoucí obcí od severozápadu k jihu a přes Mastník značená výrazněji – podle legendy se jednalo o komunikaci hlavní, poštovní. Cesta k dnešnímu jezu už tu není. U některých cest jsou znázorněna stromořadí, není jich ale mnoho. V záhybu Mastníka se objevily další zástavba zděných budov – část obce zvaná Podskalí. Kolem Mastníka oproti předchozímu mapování ubylo pastvin a přibylo polí.

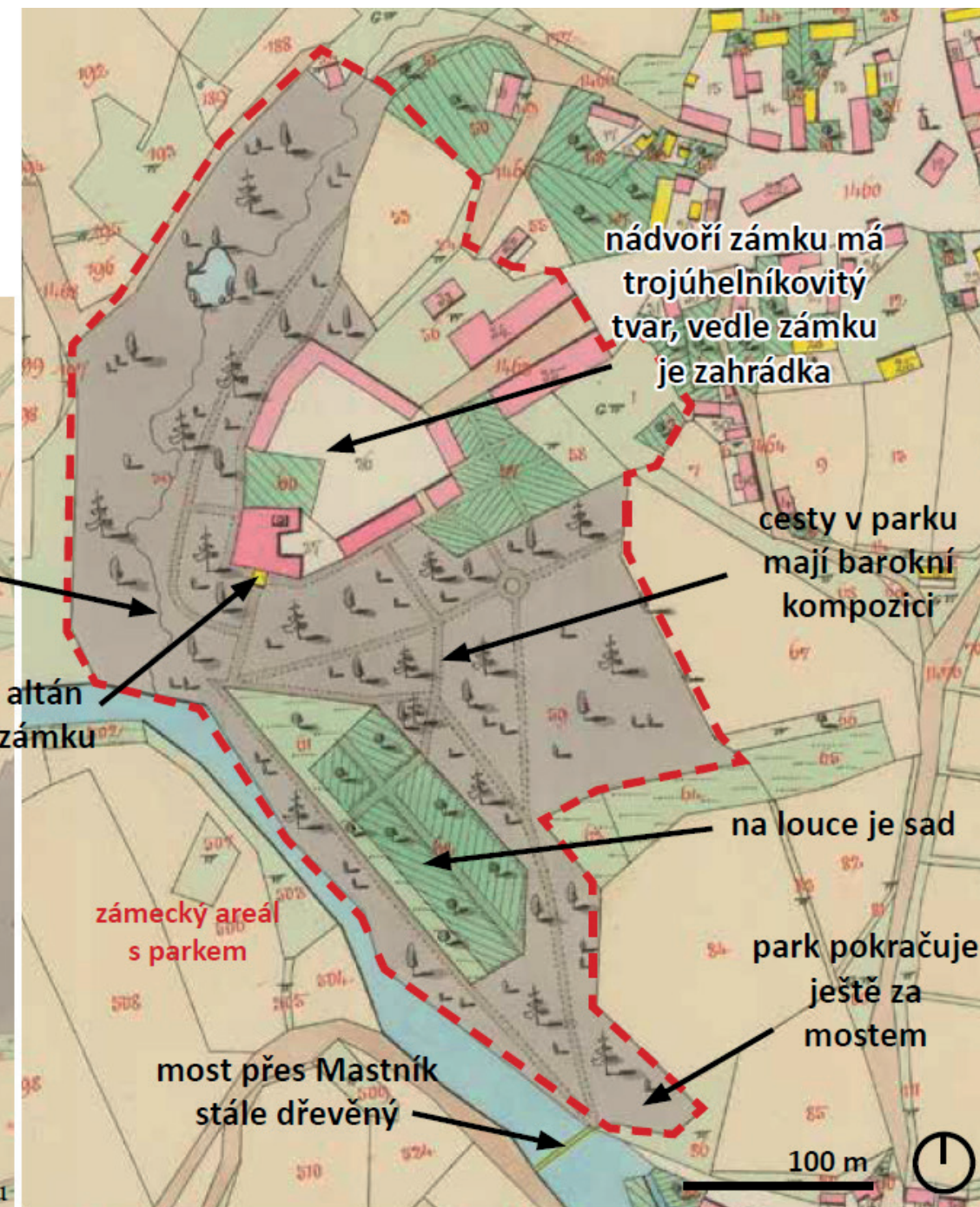
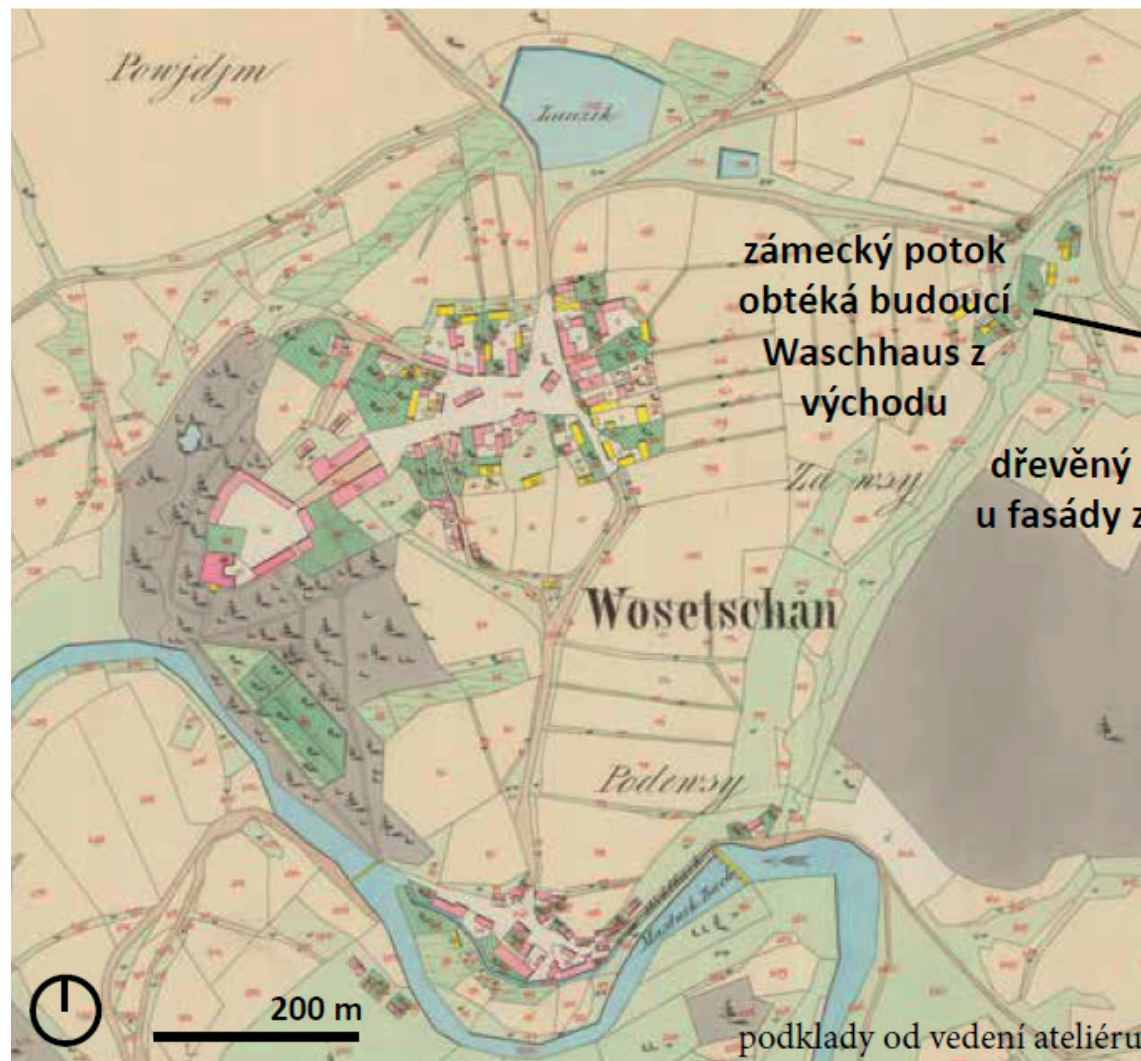
analýzu vypracovali: T. Nováková, P. Recmanová

ANALÝZY: HISTORIE

STABILNÍ KATASTR – 1840

Park je o něco větší než dnes (cíp za mostem přes Mastník, který je v této době ještě dřevěný), jsou tu vyznačené cesty parkem s barokní kompozicí. Nádvoří zámku je trojúhelníkovité, vedle zámku je zahrádka, pod hospodářskými budovami a na louce u Mastníka sad. Budovy krom altánu na stěně zámku jsou cihelné, Waschhaus ještě nestojí, zámecký potok obchází polohu budoucího Waschhausu z východu.

analýzu vypracovali: T. Nováková, P. Recmanová

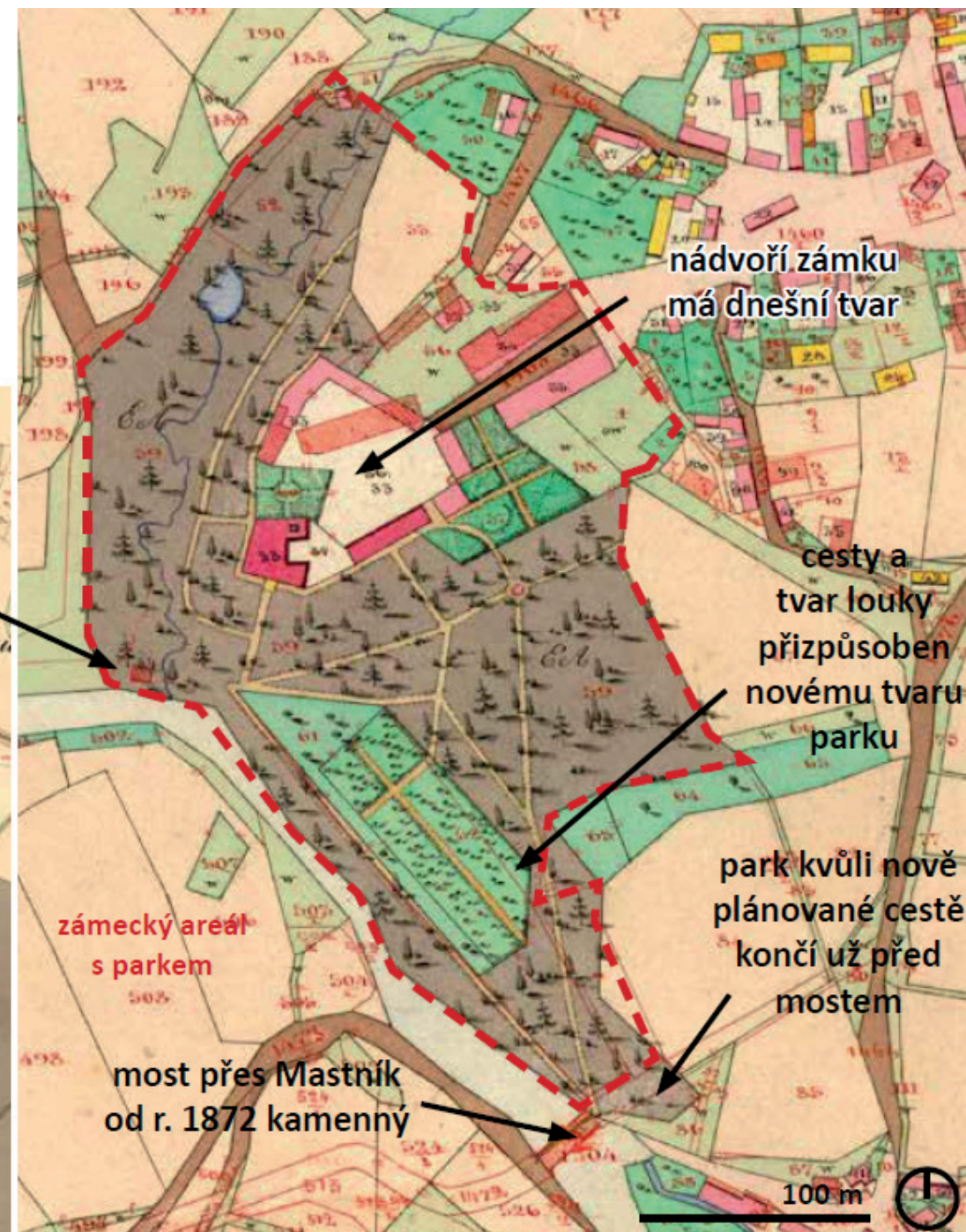
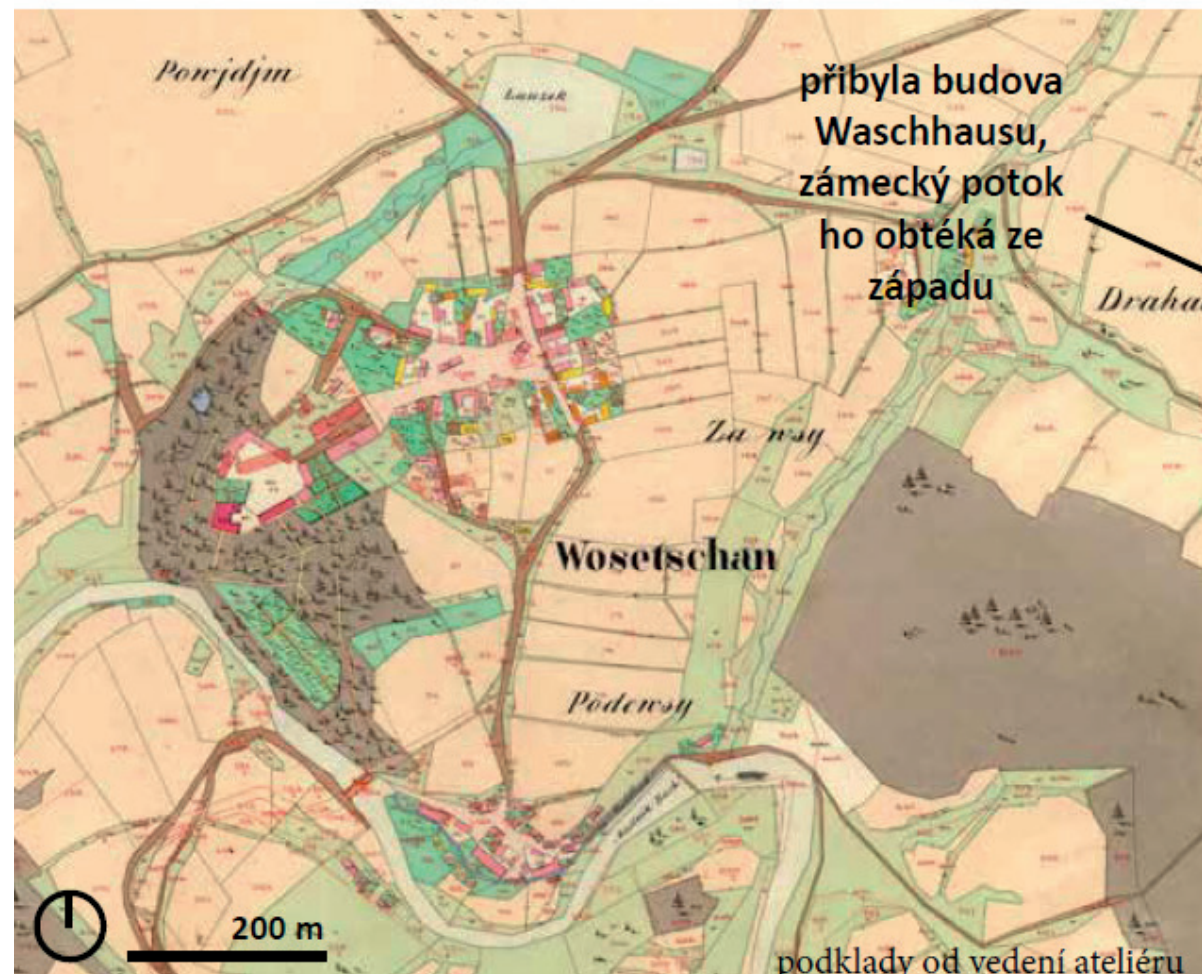

ANALÝZY: HISTORIE

STABILNÍ KATASTR SE ZMĚNAMI DO R. 1872

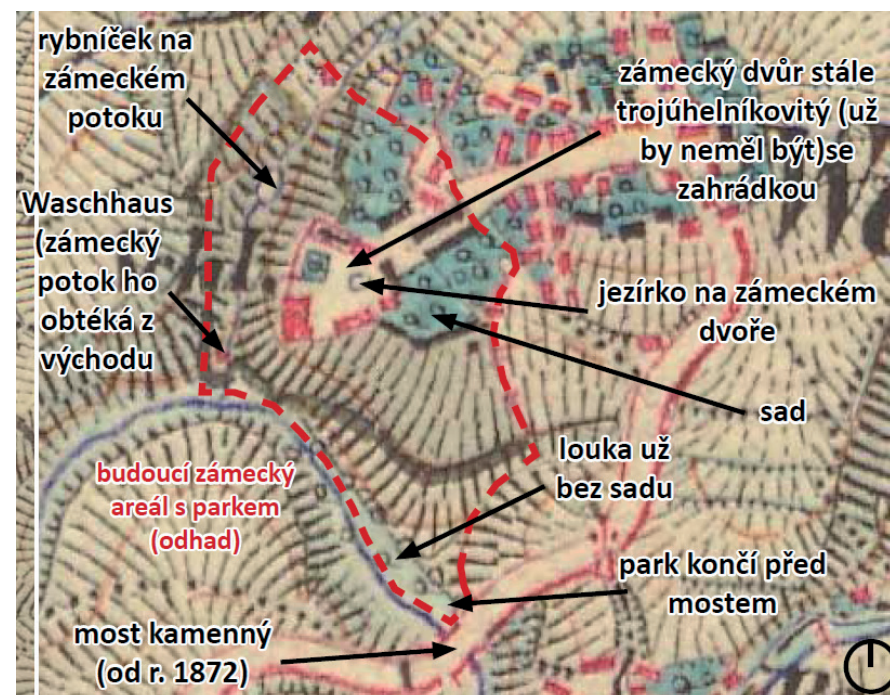
Nádvoří a budovy postaveny tak, jak dnes, území parku oseknuť u nového kamenného mostu kvůli cestě přes Mastník, prostor louky a cest jsou tomu přizpůsobeny. Přibyl tu Waschhaus, zahrádka u zámku má přeškrtnuté hranice (přesunuta/zrušena?), ze sadu pod hospodářskými budovami podle legendy zeleninová zahrádka, louka u Mastníka už je jen loukou, sad je přeškrtnutý. Zámecký potok obtéká Waschhaus ze západu (cesta kolem stavby dnes vede na místě původní trasy potoka a dnešní potok je na vyšší výškové úrovni – umělé odklonění a využití vody z potoka pro praní prádla ve Waschhausu?)

analýzu vypracovali: T. Nováková, P. Recmanová

ANALÝZY: HISTORIE

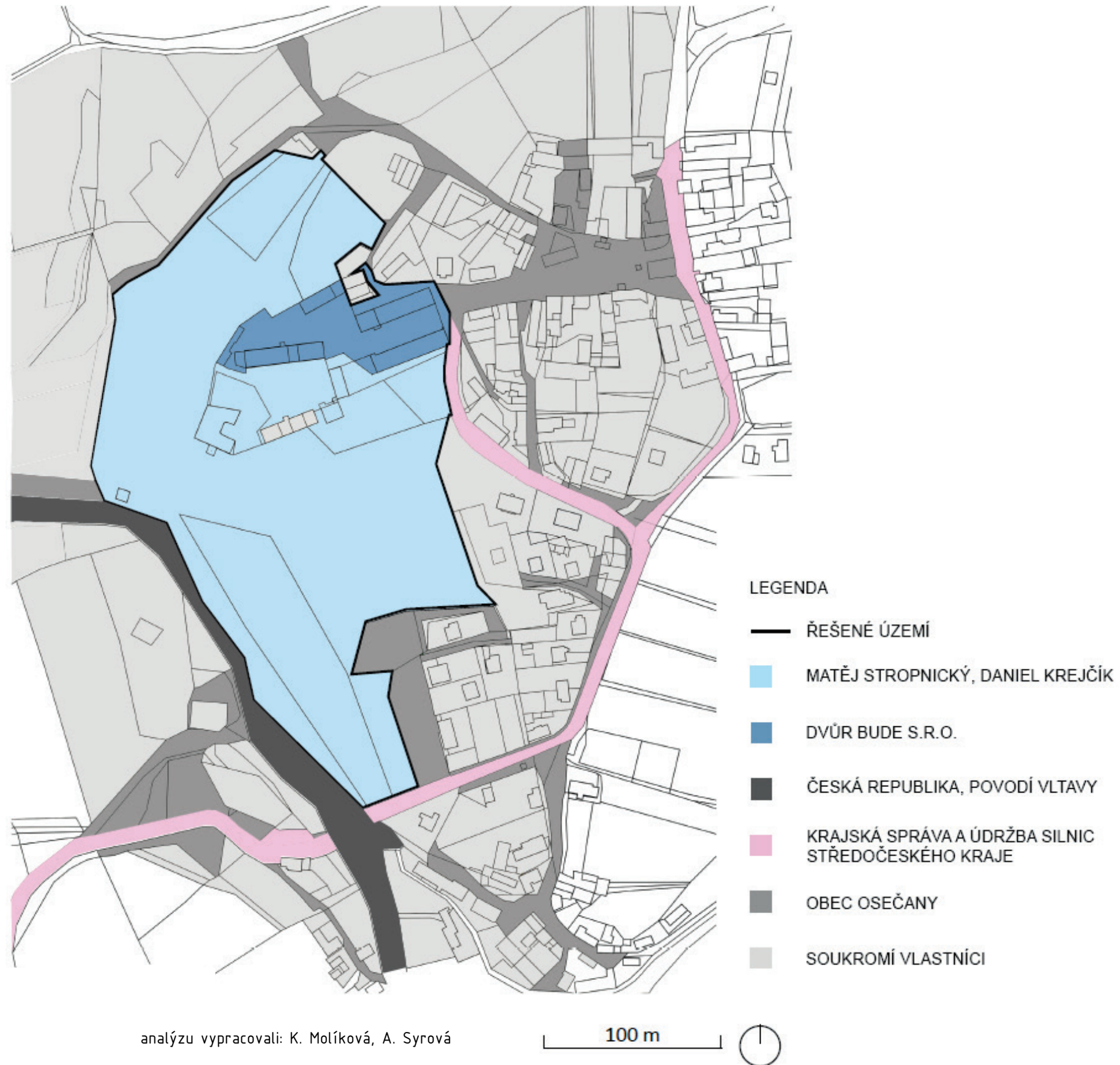
2. VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ – 1836–52

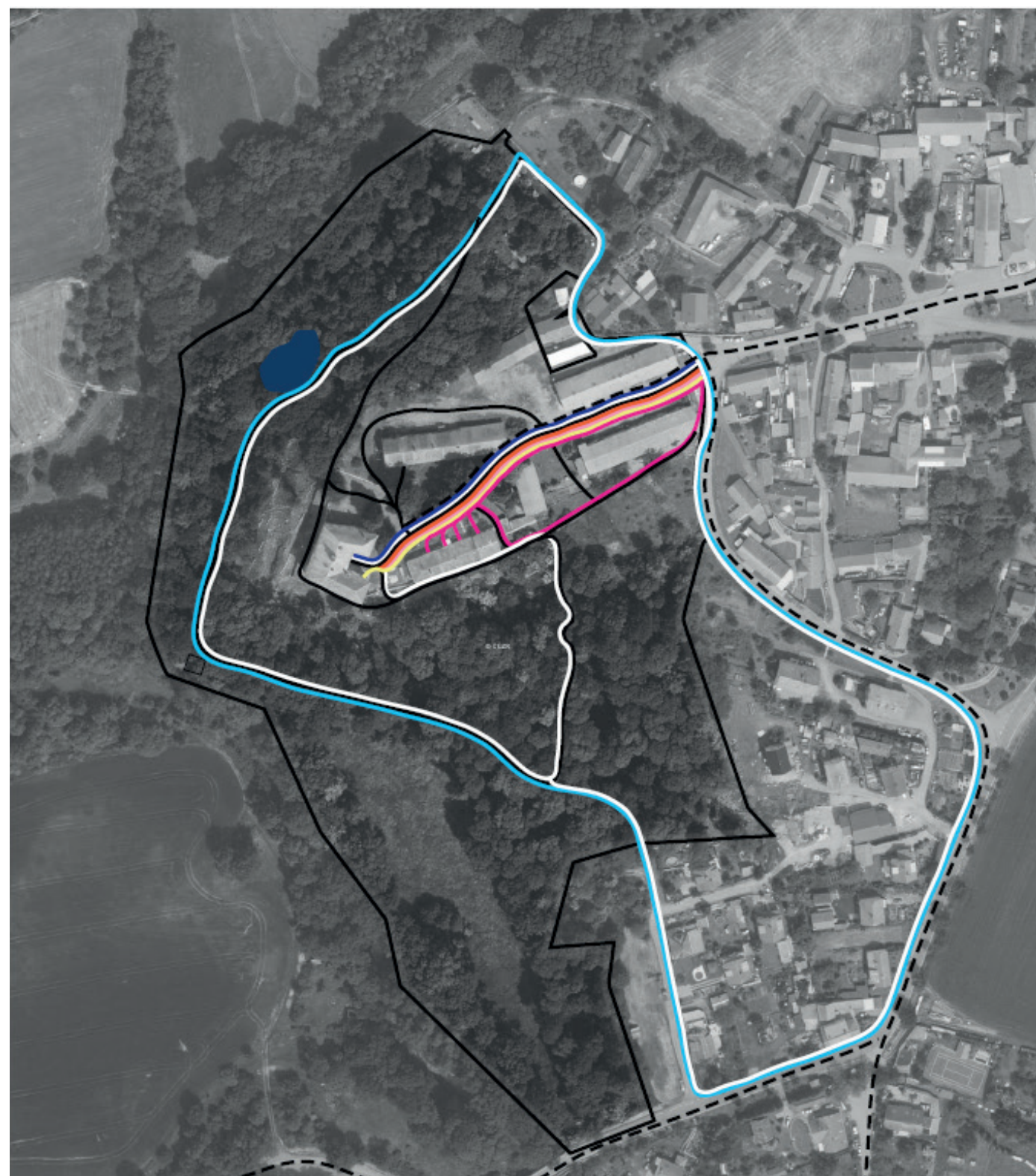
Situace vypadá dost podobně 2. vojenskému mapování, hospodářské budovy jsou i tady vyznačené černou barvou pro dřevěné stavby. Zvláštní je trojúhelníkovitý tvar nádvoří, které by podle zákresu změn do stabilního katastru z roku 1872 mělo už být přestavěné na tvar obdélníkový (budovy jsou už ale patrně zbourané). Uprostřed nádvoří je také vyznačena vodní plocha, mimoto je tu stále znatelná zahrádka vedle zámku. Pod hospodářskými budovami je sad. Je tu vyznačen Waschhaus, ale potok ústící do Mastníka ho stále obtéká z východu. V místech louky v zámeckém parku je naznačené stromořadí kolem Mastníka. Za hlavní je tu tentokrát označena cesta procházející obcí od severovýchodu k jihu přes Mastník. Červeně se značily cesty císařské, jednou linkou tlustší než druhou se naznačuje, že byla cesta nezpevněná, a proto méně spolehlivá. Od roku 1872 je most přes Mastník kamenný, přibyl zde dnešní jez na místě původní cesty přes Mastník.

analýzu vypracovali: T. Nováková, P. Recmanová

ANALÝZY: LIDÉ

ANALÝZY: TOK LIDÍ

Prohlídky:
od dubna (sobota, neděle:
10:00 – 11:00, 14:00 – 15:00)

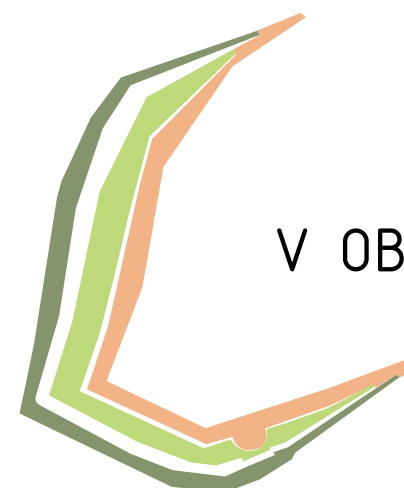
LEGENDA

- ŘEŠENÉ ÚZEMÍ
- - - PŘÍJEZDOVÁ CESTA
- VLASTNÍCI
- TURISTI
- NÁVŠTĚVNÍCI KULTURNÍCH AKCÍ
- SVATEBČANÉ
- PODNÁJEMNÍCI KOMNAT
- VĚŘÍCI
- OBYVATELÉ DOMŮ
- MÍSTNÍ

analýzu vypracovali: K. Molíková, A. Syrová

100 m

V OBJETÍ TERAS

ANOTACE

V objetí teras.

Terasy, objímající zámek Osečany ze dvou světových stran, byly dlouhou dobu zanedbávány. Zůstaly po nich často jen zaoblené rozvaliny a někdy zanikly úplně. Návrh se zabývá jejich obnovou a znovuoživením. Vytváří nové vstupy do území, propojuje terasy schodišti, přidává nové funkce. Ty spolu s mladými iniciativními majiteli navrací zámku jeho někdejší pozornost.

FILOSOFIE KONCEPTU

Koncept obnovy zámeckých teras reaguje na jejich současný stav a specifické terénní podmínky. Má ambici vyzdvihnout charakter jednotlivých teras a tím dosáhnout rozdílných atmosfér a rozmanitého využití.

SLUNEČNÁ TERASA

FORMÁLNÍ * PROSLUNĚNÁ * VYHLÍDKOVÁ

- * promenáda kolem zámku, relaxace ve slunenčné dny na lavičkách během celého roku, inspirativní místa pro tvorbu
- * doplnění schodišť, zábradlí, mobiliáře, kvetoucích záhonů, popínavých a pokryvných růží, oprava původních, případně dostavba zdí

SMYSLOVÁ TERASA

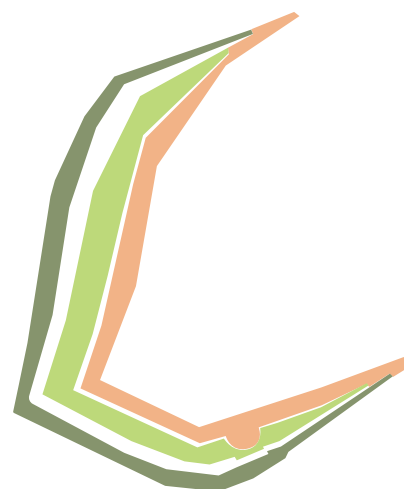
INTERAKTIVNÍ * HRAVÁ * EDUKATIVNÍ

- * nová interaktivní vrstva – pro mladé i starší, pro zdravé i hendikepované ke tříbení smyslů
- * haptická výstava soch, haptická bosá stezka, aromatické vyvýšené záhony, akustické venkovní nástroje (handpan, venkovní klavír, zvukovod, xylofon, trubkový zvon, zvonkohra) hmat, čich, chuť, zrak sluch
- * doplnění schodišť, zábradlí, mobiliáře, travino-trvalkového záhonu

LESNÍ TERASA

KLIDNÁ * PLYNOUCÍ * SKRYTÁ * PŘÍRODNÍ

- * vytvoření pěšin, vyrovnání terénu, dostavba opěrných zdí, schodišť, a instalace zábradlí, doplnění keřů a popínavých rostlin

CÍLE

- vytvoření vstupů a propojení teras
- vytvoření začátku a konce
- přidání dalšího využití a funkcí
- restart využívání teras majiteli a návštěvníky
- oživení místa
- respekt k místu a jeho historii
- respektování dochovaných částí teras
- navázání na potřeby majitelů i místních

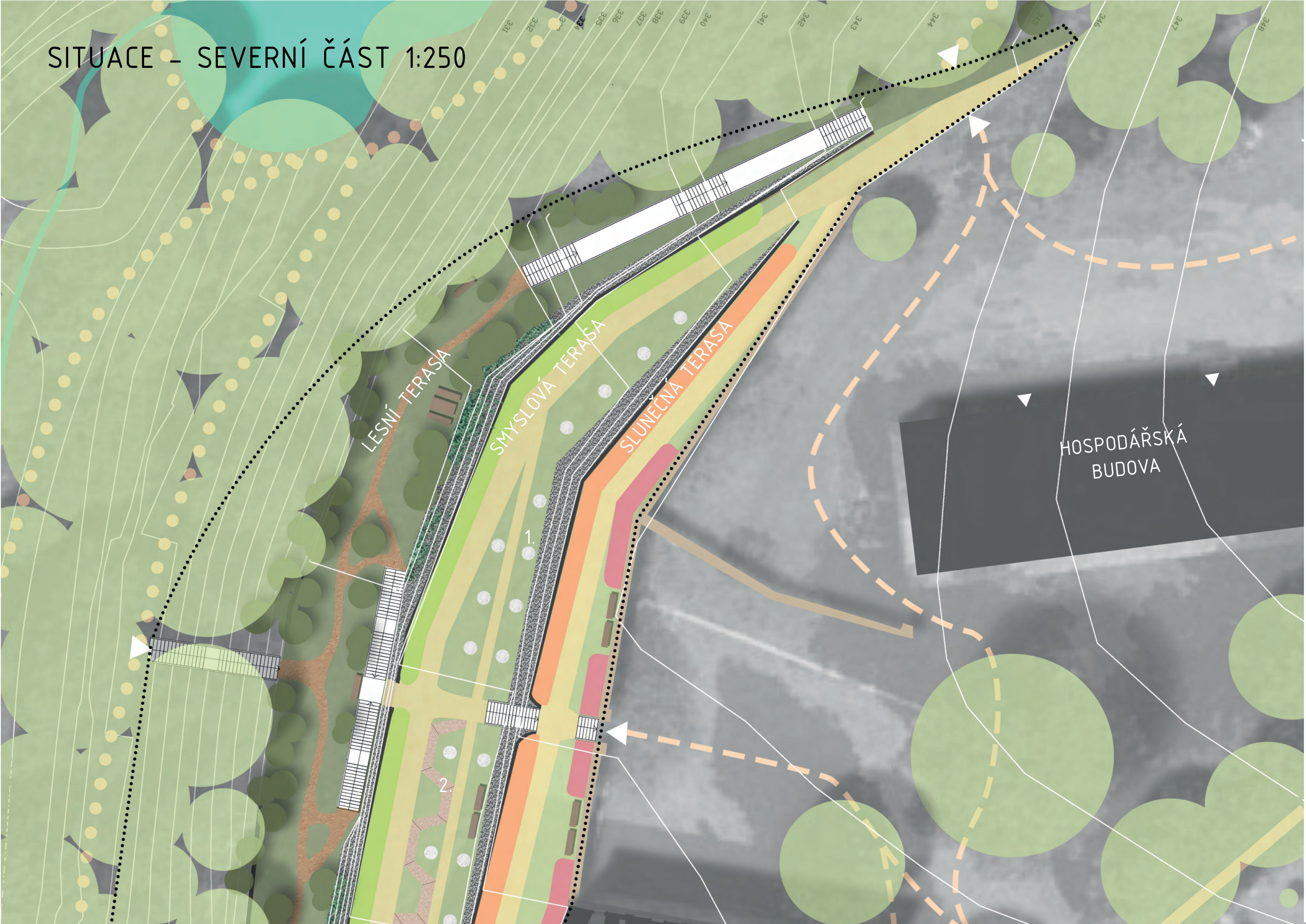

SMYSLOVÁ TERASA

LESNÍ TERASA

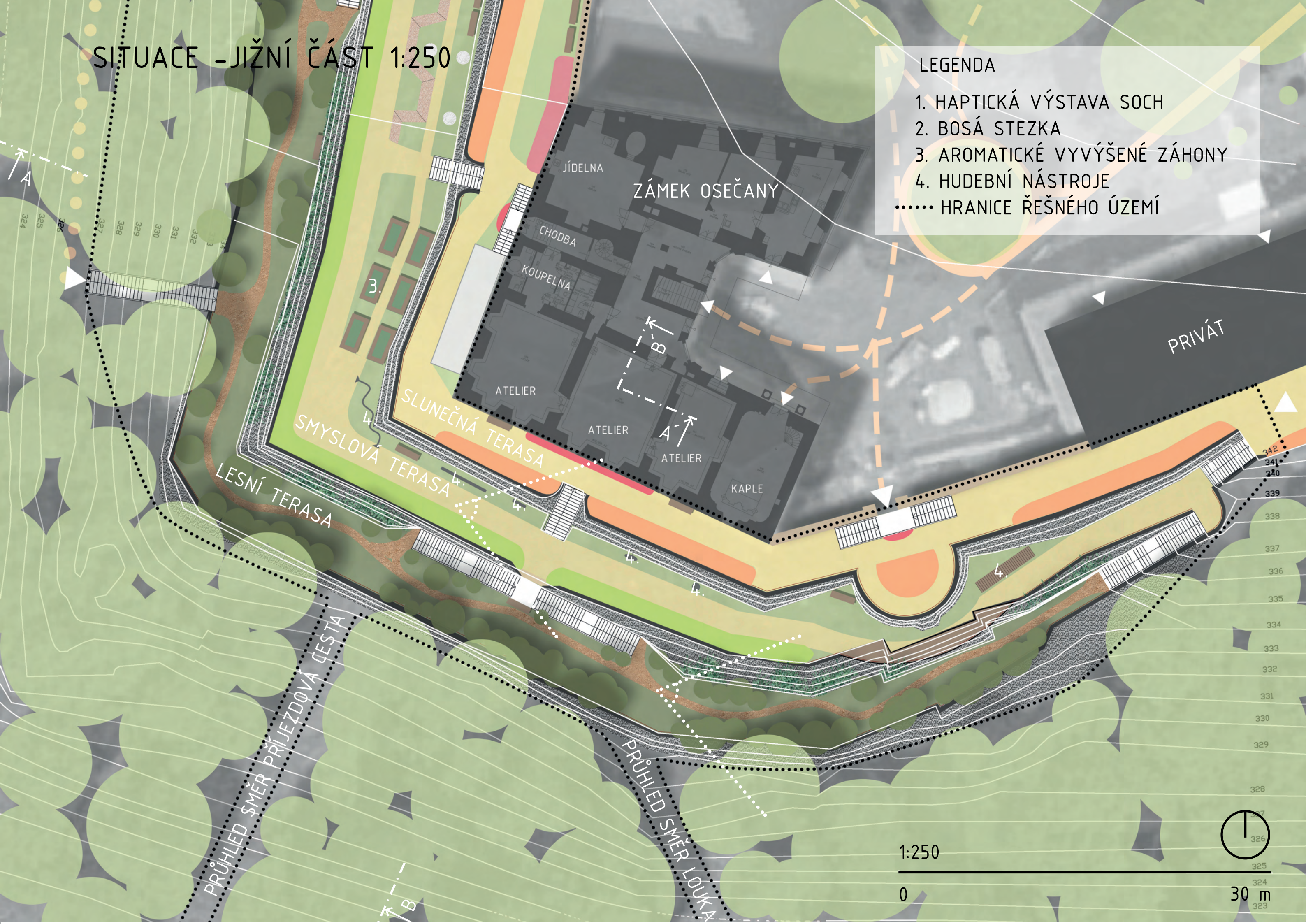
SITUACE – SEVERNÍ ČÁST 1:250

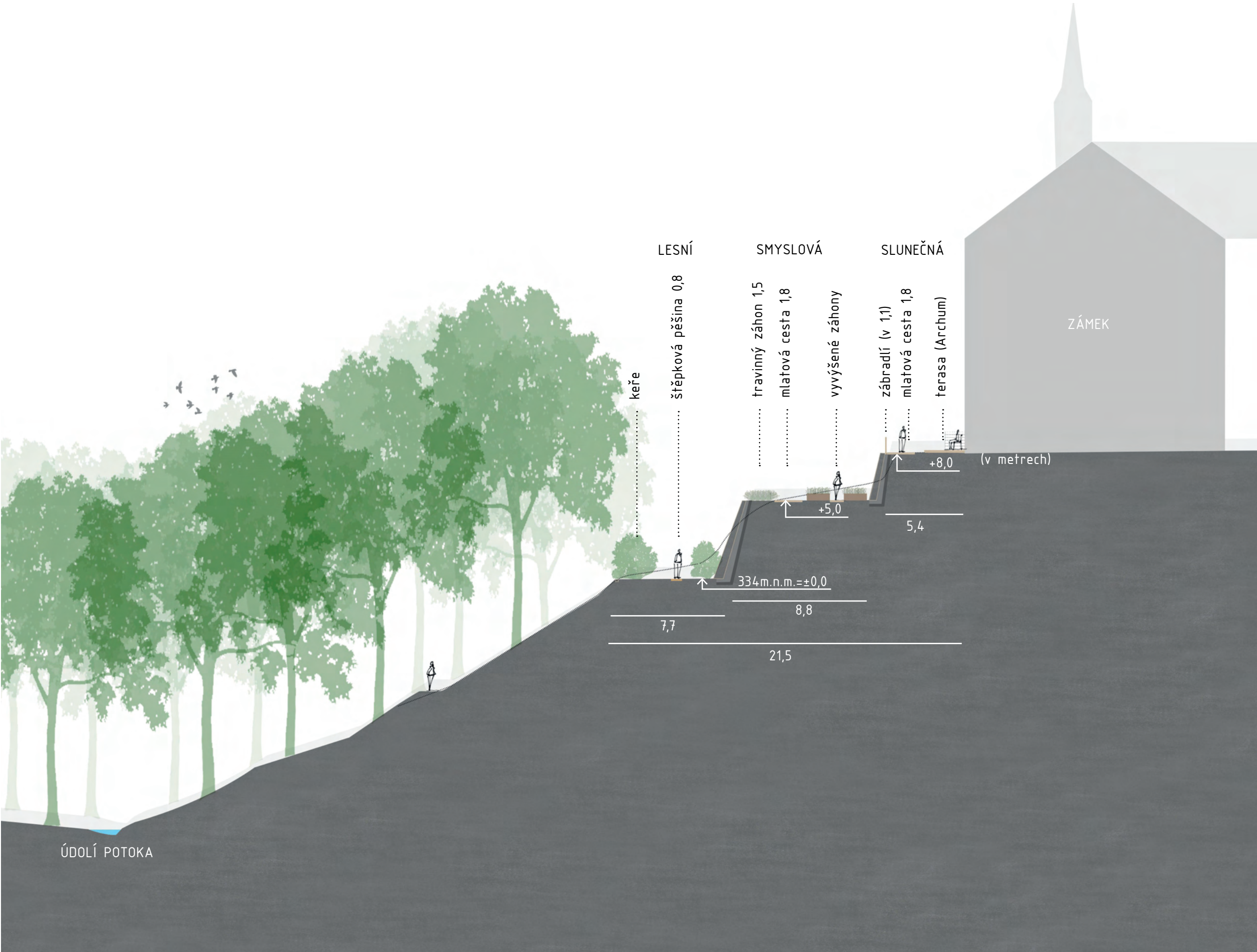
SITUACE - JIŽNÍ ČÁST 1:250

LEGENDA

1. HAPTICKÁ VÝSTAVA SOCH
  2. BOSÁ STEZKA
  3. AROMATICKÉ VYVÝŠENÉ ZÁHONY
  4. HUDEBNÍ NÁSTROJE
- ..... HRANICE ŘEŠNÉHO ÚZEMÍ

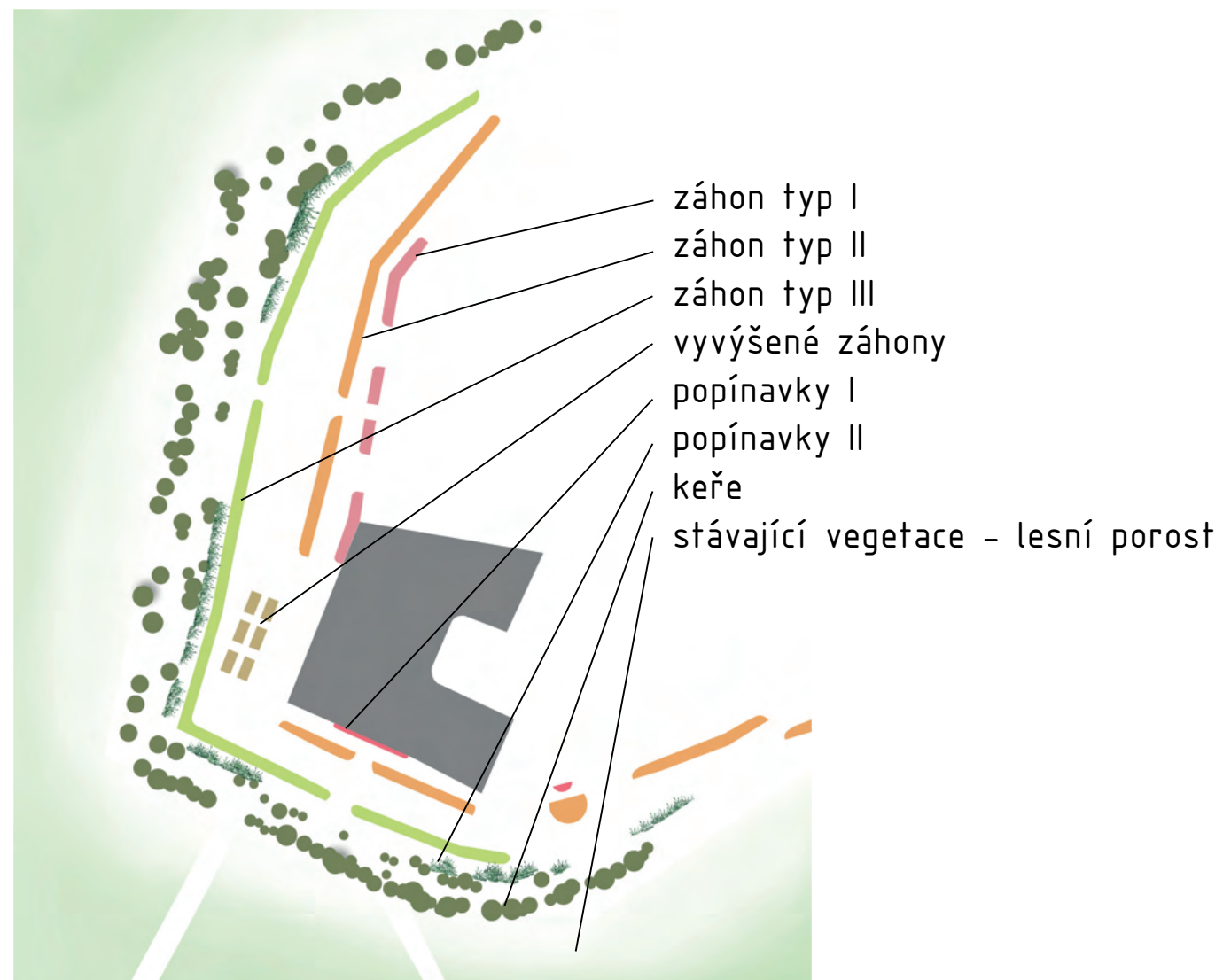
ŘEZ POHLED A-A' - ŘEZ SVAHEM A TERASAMI 1:250

ŘEZOPOHLED B-B' - SVAHEM A TERASAMI 1:250

KONCEPT VEGETACE

Slunečná terasa - slunné stanoviště

- * pokryvné růže (záhon typ I)
- * třapatky (záhon typ II) (v. 40 cm)
- * popínavé růže na treláži (popínavky I)

Smyslová terasa - polostín / slunné stanoviště

- * trvalky a traviny (záhon typ III) (v. max 1 m)
- * aromatické byliny (vyvýšené záhony)
(s popisy v Brailleovu písmu)

Lesní terasa - stinné, vlhké stanoviště

- * keře kalina tušalaj (v. 3-4 m), šeřík obecný (v. 2-4 m), šípková růže (v. 2-3 m) (skupiny keřů)
- * břečťan popínavý, přísavník trojcípý (popínavky II)
- * dub letní, dub zimní (stávající vegetace okraje lesa)

MATERIÁLY

Slunečná terasa

- * mlatová cesta (splňuje podélný skl. do 5%)
- * opěrné zdi a schodiště - granodiorit z lokálního lomu Dešno

Smyslová terasa

- * mlatová cesta (splňuje podélný skl. do 5%)
- * vyvýšené záhony - dřevěné hranoly v = 45 cm
-> možnost se posadit

Lesní terasa

- * pěšiny vysypané dřevní štěpkou (dobrá udržitelnost, bez potřeby techniky)

třapatky

pokryvné růže

okrasné trávy
a pereny

popínavé růže

šeřík obecný

růže šípková

kalina tušalaj

mlat

dřevní štěпка

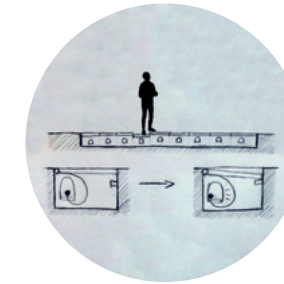

granodiorit

MOBILIÁŘ

Slunečná terasa
Smyslová terasa
Lesní terasa

hudební nástroje – Smyslová terasa

FOTO MODELU ZÁPADNÍ POHLED

FOTO MODELU JIHOZÁPADNÍ POHLED

